

MINISTERSTVO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
sekcia európskych programov a projektov
Limbová 2, P.O. BOX 52, 837 52 Bratislava 37

Usmernenie č. 1

spprostredkovateľského orgánu pre Integrovaný regionálny operačný program

Vec	Zmenové konanie – podmienky schvaľovania úpravy rozpočtu pri zmene vecného plnenia
Právny základ	Metodický pokyn CKO č. 26 k postupom zmenového konania a monitorovaniu dodržania podmienok udržateľnosti projektu, Príručka pre prijímateľa, IROP 2014 – 2020 (špecifický cieľ 2.1.2 a 2.1.3), Zmluva o poskytnutí NFP.
Určené pre:	Prijímateľov v rámci špecifických cieľov 2.1.2 a 2.1.3 IROP.
Vydáva:	Ministerstvo zdravotníctva SR ako sprostredkovateľský orgán pre Integrovaný regionálny operačný program
Dátum vydania:	30. 07. 2018
Dátum účinnosti:	Dňom zverejnenia na internetovej stránke SO pre IROP.
Číslo usmernenia	1/2018
Schválil:	Mgr. Marek Gocník generálny riaditeľ sekcia európskych programov a projektov Ministerstvo zdravotníctva SR

Úvod

Cieľom usmernenia je zabezpečiť podmienky pre transparentnosť a rovnaké zaobchádzanie pri schvaľovaní zmien v rozpočte projektu prijímateľa za vopred stanovených a pre prijímateľov verejne dostupných pravidiel. Usmernením sa zabezpečí jednotný postup zo strany SO pre IROP pri posudzovaní zmien v rozpočte projektu oprávnených výdavkov ku každému prijímateľovi.

Usmernenie špecifikuje podmienky a pravidlá, podľa ktorých SO pre IROP posudzuje a schvaľuje zmeny v rozpočte oprávnených výdavkov projektu v nadväznosti na zmenu vecného plnenia. Pre účely tohto postupu sa zmenou vecného plnenia rozumie najmä **zmena technickej, konštrukčnej a funkčnej špecifikácie v projekte**. Takáto zmena v rozpočte projektu – odchýlka v rozpočte oprávnených výdavkov projektu je považovaná **za významnejšiu zmenu projektu**, ktorú v zmysle článku 6, odsek 6.2. písm. e) zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len „zmluva o poskytnutí NFP“) je možné vykonať len na základe vzájomnej dohody SO pre IROP a prijímateľa formou písomného dodatku k uzatvorenej zmluve o poskytnutí NFP.

Podľa tohto usmernenia SO pre IROP neposudzuje zmeny rozpočtu projektu oprávnených výdavkov, ktoré sú v súlade so zmluvou o poskytnutí NFP, článok 6. Zmeny zmluvy definované ako menej významné zmeny zmluvy o poskytnutí NFP. Sem patria zmeny v rozpočte - zníženie výšky oprávnených výdavkov, ktoré nemá vplyv na dosiahnutie cieľov projektu. Zároveň sa nevzťahuje na prípady, ak prečerpanie v rámci jednej zo skupín oprávnených výdavkov neprekročí 15 % kumulatívne na túto skupinu výdavkov za celú dobu realizácie za podmienky neprekročenia celkových oprávnených výdavkov.

SO pre IROP týmto usmernením vymedzuje dôvody, pre ktoré je možné zmenu v rozpočte oprávnených výdavkov projektu schváliť, stanovuje podmienky, za akých je možné ju v rozpočte schváliť a definuje minimálny rozsah dokumentácie, ktorou je potrebné zmenu preukázať.

Posudzovanie zmeny rozpočtu oprávnených výdavkov v projekte z dôvodu zmeny technickej, konštrukčnej a funkčnej špecifikácie (zmeny vecného plnenia) vykonáva SO pre IROP s prihliadnutím na tieto podmienky:

- a) kritérium súladu navrhovanej zmeny s príslušnými legislatívnymi požiadavkami SR a EÚ a podmienkami danými výzvou na predkladanie žiadosti o NFP a zmluvou o poskytnutí NFP;
- b) kritérium nevyhnutnosti zmeny;
- c) kritérium vhodnosti a účelnosti zmeny;
- d) kritérium hospodárnosti zmeny;
- e) dopad navrhovanej zmeny na výsledok procesu schvaľovania žiadosti o NFP.

Pri predkladaní žiadosti o zmenu v rozpočte oprávnených výdavkov projektu prijímateľ postupuje podľa bodu 3.4.2 "Postup pri zmenách, ktoré si vyžadujú zmenu zmluvy" príručky pre prijímateľa v aktuálnom znení. Prijímateľ predkladá žiadosť o zmenu formou písomnej

žiadosti o zmenu na predpísanom formulári, ktorý sa nachádza v príručke pre prijímateľa v aktuálnom znení.

Zmeny v rozpočte oprávnených výdavkov projektu posudzuje SO pre IROP iba na základe písomne predloženej žiadosti prijímateľa.

Po posúdení navrhovaných zmien v rozpočte oprávnených výdavkov projektu SO pre IROP vydáva:

a) *súhlasné stanovisko s navrhovanou zmenou* - v prípade schválenia zmeny rozpočtu výdavkov projektu; schválenou zmenou sa výdavky stávajú oprávnenými výdavkami rozpočtu projektu a je uzatvorený dodatok k zmluve o poskytnutí NFP;

b) *nesúhlasné stanovisko s navrhovanou zmenou* - v prípade neschválenia zmeny rozpočtu výdavkov projektu; prijímateľ nie je oprávnený pristúpiť k realizácii predmetnej zmeny resp. výdavky viažuce sa k takejto zmene sa považujú za neoprávnené.

Metodickým usmernením nie sú dotknuté žiadne ustanovenia k zmenovému konaniu upravené metodickým pokynom CKO č. 26 k postupom zmenového konania a monitorovaniu dodržania podmienok udržateľnosti projektu, zmluvou o poskytnutí NFP a príručky pre prijímateľa, IROP 2014 – 2020 (špecifický cieľ 2.1.2 a 2.1.3) v platnom znení.

Rámec schvaľovania zmien s dopadom na úpravu rozpočtu oprávnených výdavkov z dôvodu zmeny vecného plnenia

Časť I. Zmeny v projekte z dôvodu zmeny technickej, konštrukčnej a funkčnej špecifikácie (zmena vecného plnenia)

Dôvody zmeny v projekte	Zdôvodnenie zmeny	Forma preukázania priložená k žiadosti o zmenu
<p>a) zmena z dôvodu ukončenia výroby výrobku/tovaru</p>	<p>Zmena bude akceptovaná, ak je preukázané splnenie týchto podmienok súčasne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ náhrada bude minimálne ekvivalentom (napr. v technických parametroch) predchádzajúceho výrobku/tovaru; ✓ z hľadiska funkčnosti bude spĺňať funkcie minimálne v rozsahu pôvodného výrobku/tovaru; ✓ ide o zariadenie s vyššími technickými, technologickými alebo kvalitatívnymi vlastnosťami. 	<p>Napr.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ potvrdenie výrobcu o ukončení výroby predmetného výrobku/tovaru (v odôvodnených prípadoch potvrdenie distribútora, dodávateľa, autorizovaného predajcu); ✓ porovnanie technickej špecifikácie pôvodného výrobku/tovaru s technickou špecifikáciou výrobku/tovaru, ktorým bude nahradený; ✓ produktový list nového výrobku/tovaru, popr. katalóg výrobcu s označením výrobku/tovaru.
<p>b) zmena v technickej, konštrukčnej, funkčnej špecifikácii</p>	<p>V rámci žiadosti o zmenu sa preukazuje, že zmena je dôsledkom niektorej z uvedených skutočností:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ morálnej amortizácie (napr. dlhý čas od stanovenia parametrov výrobku po jeho obstaranie a následne dodanie, resp. od obstarania po dodanie), a zmenou dôjde k dodaniu kvalitatívne lepšieho, výkonnejšieho výrobku; ✓ pôvodne zadefinovaný typ alebo druh zariadenia, vybavenia, použitý materiál, technologický postup alebo technické riešenie je nerealizovateľné z dôvodu vopred nepredvídateľných okolností; sem patrí napr. aj odhalenie „skrytej chyby“ na stavbe v prípade rekonštrukcie a modernizácie stavieb; ide teda o skutočnosť, ktorá nebola v pôvodnej dokumentácii zaznamenaná a technicky ju nie je možné zrealizovať podľa pôvodného zámeru; ✓ nesúlad rozpracovanej realizačnej projektovej dokumentácie a výkaz výmer s projektovou dokumentáciou pre účely stavebného povolenia 	<p>Napr.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ technická špecifikácia novonavrhaného výrobku/tovaru; ✓ porovnanie technickej špecifikácie pôvodného výrobku/tovaru s technickou špecifikáciou výrobku/tovaru, ktorým bude nahradený; ✓ produktový list nového výrobku/tovaru, popr. katalóg výrobcu s označením výrobku/tovaru; ✓ projektová dokumentácia s vyznačenými zmenami vrátane výkaz výmer potvrdená vyjadrením projektanta, statika, stavebného dozoru, z ktorých bude zrejmé porovnanie technickej špecifikácie pôvodného stavu (technické, konštrukčné, funkčné) s novonavrhaným riešením; ✓ vyjadrenie miestne príslušných kompetentných úradov ako napr. dodávateľ energie, ÚVZ, HaZZ, stavebný úrad, vecne príslušný pamiatkový úrad, príslušný úrad ochrany životného prostredia atď.; ✓ iné odborné posudky zdôvodňujúce opodstatnenosť a nevyhnutnosť zmeny; ✓ odvolávka na dokumentáciu k realizovanému verejnemu

	<p>(vrátane zistenia vzniknutých viditeľných chýb a nedostatkov v projektovej dokumentácii pre stavebné účely a vo výkaze výmer);</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ úpravy projektovej dokumentácie a výkaz výmer, ktoré sú nevyhnutné napr. pre zabezpečenie dodržiavania technických noriem, zachovania funkčnosti a účelu napr. stavby (ide o chyby spôsobené pri projektovaní, vypracovaní výkazu výmer); ✓ úpravy a zosúladenie projektovej dokumentácie, výkazu výmer a technickej špecifikácie s oprávnenými námietkami uchádzačov počas vyhláseného verejného obstarávania; (uvedené platí iba vtedy, ak typologicky takáto úprava nie je „menej významnou zmenou“ alebo „formálnou zmenou projektu“);¹ ✓ pôvodne zadefinovaný typ alebo druh zdravotníckeho zariadenia, prístrojového vybavenia a iného vybavenia alebo zariadenia resp. jeho technické parametre a/alebo podmienky dodania sú v rámci verejného obstarávania rozporované uchádzačmi, pričom zmenou nedôjde k poklesu úrovne kvality predmetného výrobku; (uvedené platí iba vtedy, ak 	<p>obstarávaniu, z ktorej je zrejmé, že ide o oprávnené námietky uchádzačov, ktorým bolo vyhovené;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ autentická fotodokumentácia napr. k „skrytej chybe“ stavby.
--	--	--

¹ Menej významná zmena projektu z pohľadu zmeny technickej špecifikácie je zmena, ktorá nemá vplyv na zmenu zmluvy o NFP ale vykonanie tejto zmeny je potrebné na zabezpečenie úspešnej realizácie projektu. Takáto zmena zásadným spôsobom neovplyvňuje charakter a parametre projektu alebo plnenie podmienok stanovených v zmluve o poskytnutí NFP a vo výzve na predkladanie žiadosti o NFP. V súvislosti so zmenou technickej špecifikácie musia byť vo vzťahu k zmenovému konaniu splnené a preukázané (zdôvodnené) nasledovné podmienky:

- nemá vplyv na rozpočet projektu, hodnotu merateľných ukazovateľov, dodržanie podmienok poskytnutia príspevku (napr. zmenu výkresovej dokumentácie, zmenu technických správ, zmenu štúdií a podobne);
- nesmie znamenať takú zmenu, ktorá by predstavovala zníženie kvality, výkonnostných alebo funkčných požiadaviek v súlade so schválenou žiadosťou o NFP;
- zmenou technickej špecifikácie sa nemení účel využitia;
- musí smerovať k tomu, aby úpravou technickej špecifikácie boli zrejmé všetky podmienky a okolnosti dôležité na vypracovanie súťažnej ponuky pri vyhlásenom verejnom obstarávaní;
- nesmie nijakým spôsobom ovplyvňovať výšku predpokladanej hodnoty zákazky, ak k zmene dôjde počas vyhláseného verejného obstarávania;
- je v súlade s princípmi verejného obstarávania (napr. špecifikácia nesmie byť upravovaná tak, aby zvýhodňovala uchádzača).

	typologicky takáto úprava nie je „menej významnou zmenou“ alebo „formálnou zmenou projektu“;)	
c) zmena z dôvodu zmeny legislatívy	Zmena bude akceptovaná, ak zmena prispieje k súladu projektu so zmenenou legislatívou, čo musí byť v žiadosti o zmenu deklaratórne uvedené. Ide napr. o navýšenie počtu, resp. zvýšenie kvalitatívnych parametrov výrobkov, stavebné úpravy, úprava minimálnych štandardov v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a pod.	Napr. ² <ul style="list-style-type: none"> ✓ popis dopadu a vplyvu legislatívnej zmeny na projekt a nevyhnutnosť realizácie zmien v projekte v zmysle legislatívnej zmeny; ✓ projektová dokumentácia s vyznačenými zmenami vrátane výkazu výmer potvrdená vyjadrením projektanta, statika, stavebného dozoru, z ktorých bude zrejmé porovnanie technickej špecifikácie pôvodného stavu (technické, konštrukčné, funkčné) s novo navrhovaným riešením; ✓ vyjadrenie miestne príslušných kompetentných úradov ako napr. dodávateľ energie, ÚVZ, HaZZ, stavebný úrad, vecne príslušný pamiatkový úrad, príslušný úrad ochrany životného prostredia atď.; ✓ iné odborné posudky; ✓ produktový list nového výrobku/tovaru, popr. katalóg výrobcu s označením výrobku/tovaru;

² Napr. rozpočty v projektoch z výzvy IROP-PO2-SC213-2017-25 vypracovali žiadatelia podľa vtedy platného Výnosu MZ SR č. 09812/2008-OL z 10. 09. 2008 o minimálnych požiadavkách na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení vydaným vo Vestníku MZ SR dňa 28. 10. 2008 čiastka 32-51 ročníku 56 v znení neskorších predpisov, pričom s účinnosťou od 01. 02. 2018 bolo vydané Opatrenie MZ SR zo 16. januára 2018 č. 02055-2017-OL, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MZ SR z 10. septembra 2008 č. 09812/2008-OL o minimálnych požiadavkách na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení v znení neskorších predpisov upravujúce aj minimálne štandardy pre urgent typu 1. a urgent typu 2.).

**Časť II. Dopady zmien v projekte z dôvodu zmeny technickej, konštrukčnej a funkčnej špecifikácii (zmena vecného plnenia)
na oprávnené rozpočtové položky rozpočtu projektu**

Typ úpravy rozpočtu³

<p>Žiadosť o zmenu - <i>úprava rozpočtu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zníženie výšky výdavku/rozpočtovej položky 	<p>Žiadosť o zmenu sa predkladá v prípade, ak ide o úsporu z dôvodu nezrealizovania určitých častí aktivít, postupov, procesov a pod., ktorých nezrealizovanie by mohlo, resp. má vplyv na dosiahnutie cieľov, hodnôt merateľných ukazovateľov a kvalitatívnu úroveň aktivity, resp. projektu.</p> <p>Zmena je akceptovateľná a schválená, ak znížením výšky výdavku/rozpočtovej položky je preukázané, že táto zmena negatívne neovplyvní dosiahnutie stanovených cieľov a hodnôt merateľných ukazovateľov a kvalitatívnej úrovne projektu.</p> <p>V žiadosti o zmenu prijímateľ uvedie vecné zdôvodnenie zmeny, pričom spravidla ide o zmenu:</p> <p>a) z dôvodu ukončenia výroby výrobku/tovaru, b) v technickej, konštrukčnej, funkčnej špecifikácie, c) z dôvodu zmeny legislatívy.</p> <p>Zmena týkajúca sa úpravy rozpočtu – zníženie výšky výdavku z iného dôvodu ako je uvedené vyššie sa rieši v rámci menej významnej zmeny (napr. bola fakturovaná nižšia suma ako bola pôvodne rozpočtovaná z dôvodu nižšej spotreby materiálu oproti rozpočtovanej, nedočerpanie rozpočtu).</p>
<p>Žiadosť o zmenu <i>úprava rozpočtu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zvýšenie výšky výdavku/rozpočtovej položky 	<p>Žiadosť o zmenu sa predkladá v prípade, ak ide o výdavky nad rámec schválenej žiadosti o NFP. Uvedie sa, či a ako uvedená žiadosť vplýva na dosiahnutie cieľov, hodnotu merateľných ukazovateľov, kvalitatívnu úroveň aktivity/projektu, spôsob realizácie aktivity/projektu. V žiadosti o zmenu sa preukazuje pozitívny vplyv zmeny na aktivitu/projekt.</p> <p>Takéto výdavky sú spravidla zaradené medzi neoprávnené výdavky a schválená zmena nemá vplyv na celkové oprávnené výdavky.</p> <p>Pokiaľ vznikne úspora finančných prostriedkov napr. z prebiehajúceho resp. ukončeného verejného obstarávania, je možné po posúdení považovať tento výdavok za oprávnený do výšky vzniknutej úspory z verejného obstarávania.</p>

³ Pri posudzovaní zmeny sa schvaľuje zmena/úprava položky EKRR. Schválená zmena položky sa posudzuje vo vzťahu k výške schváleného NFP, ktorá nesmie byť prekročená.

<p>Žiadosť o zmenu - <i>úprava rozpočtu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>súbežným znížením výdavku/rozpočtovej položky a zvýšením výdavku/rozpočtovej položky</i> 	<p>Pri znížení výdavku/rozpočtovej položky súbežne dochádza k zvýšeniu iného výdavku/rozpočtovej položky. Úprava rozpočtu je možná iba v rámci skupiny oprávnených výdavkov konkrétnej aktivity. Zmena sa predkladá v rámci jednej žiadosti o zmenu. Vztahuje sa k rovnakému časovému obdobiu. Nesmie byť prekročená celková výška NFP a celkové oprávnené výdavky.</p> <p>Zmena je akceptovateľná a schválená, ak je dostatočne zdôvodnené, prečo dochádza k úprave rozpočtu znížením konkrétne špecifikovanej položky rozpočtu (napr. množstvo, jednotková sadzba) a na druhej strane k úprave rozpočtu zvýšením konkrétne špecifikovanej položky rozpočtu. Požaduje sa zdôvodniť, či je zmena nevyhnutná, vhodná a účelná a či je zmena hospodárna. Je potrebné uviesť, či a ako zmena vplyva na dosahovanie cieľov, plánované hodnoty merateľných ukazovateľov, či má zmena vplyv na spôsob realizácie projektu a pod. Zmena nesmie mať negatívny dopad na realizáciu projektu a jeho jednotlivých aktivít.</p> <p>V žiadosti o zmenu prijímateľ uvedie vecné zdôvodnenie zmeny, pričom spravidla ide o zmenu:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) z dôvodu ukončenia výroby výrobku/tovaru, b) v technickej, konštrukčnej, funkčnej špecifikácii, c) z dôvodu zmeny legislatívy.
<p>Žiadosť o zmenu – <i>úprava rozpočtu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>rozpis výdavkov</i> 	<p>V rámci žiadosti o zmenu – rozpis výdavkov sa agregovaná rozpočtová položka alebo skupina oprávnených výdavkov rozčleňuje na podrobné podpoložky. Uvedená zmena sa najviac vyskytuje pri rozpracovaní projektovej dokumentácie do realizačného projektu vrátane výkaz výmer. Zmena sa môže dotýkať aj rozpisu a bližšej špecifikácie zdravotníckych zariadení, prístrojového vybavenia a iného vybavenia alebo zariadenia (napr. interiérového vybavenia, IKT, softvéru).</p> <p>Táto zmena nemá vplyv na zmenu – úpravu – zníženie alebo zvýšenie na úrovni agregovanej rozpočtovej položky v rámci skupiny oprávnených výdavkov konkrétnej aktivity. Zmena nijako neovplyvňuje dosahovanie cieľov, hodnoty merateľných ukazovateľov a ani neovplyvňuje spôsob realizácie projektu.</p> <p>V žiadosti o zmenu prijímateľ uvedie vecné zdôvodnenie zmeny, pričom spravidla ide o zmenu v rozpracovaní položky na podrobnejšiu úroveň, ktorá zodpovedá napr. realizačnému projektu, podrobnej špecifikácie pri vyhlásení verejného obstarávania.</p>

<p>Žiadosť o zmenu – úprava rozpočtu</p> <ul style="list-style-type: none"> • nahradenie výdavku/rozpočtovej položky iným výdavkom/rozpočtovou položkou 	<p>Tento typ zmeny vzniká najmä v čase, keď počas realizácie aktivity projektu sa zistí a preukáže, že použitie pôvodne rozpočtovaného výdavku/rozpočtovej položky je potrebné zameniť za iný výdavok/rozpočtovú položku.</p> <p>V žiadosti o zmenu prijímateľ zdôvodní, prečo je potrebné pristúpiť k tejto zmene tak, aby bola zrejmalá:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nevyhnutnosť zmeny; - vhodnosť a účelnosť; - hospodárnosť zmeny. <p>Zámena jedného typu výdavku/rozpočtovej položky za iný je možné v rámci skupiny oprávnených výdavkov konkrétnej aktivity.</p> <p>Zároveň sa požaduje preukázať, že zmena nemá negatívny dopad na dosahovanie cieľov, hodnoty merateľných ukazovateľov, vplyv na spôsob realizácie projektu.</p> <p>Prijímateľ musí preukázať, že zámenou bude zachovaný účel a funkčnosť jednotlivých častí, resp. celku v rámci realizovanej aktivity.</p>
<p>Žiadosť o zmenu – úprava rozpočtu</p> <ul style="list-style-type: none"> • doplnenie novej položky <p>Ide o nový výdavok/rozpočtovú položku, ktorá má vplyv na funkčnosť, výkonnosť zariadení, vybavenia priestorov, poskytovaných služieb a pod.</p>	<p>V žiadosti o zmenu prijímateľ preukáže potrebu doplniť novú položku.</p> <p>Zmena je akceptovateľná a schválená za predpokladu pozitívneho vplyvu na projekt, napr. zvýšenia kvality poskytovaných služieb, zvýšenia funkčnosti, výkonnosti zariadenia, vybavenie priestorov, poskytovaných služieb.</p> <p>Vo všeobecnosti sú výdavky novej položky zaradené medzi neoprávnené výdavky projektu z dôvodu, že ide o výdavky nad rámec schváleného NFP. Pokiaľ vznikne úspora finančných prostriedkov napr. z prebiehajúceho resp. ukončeného verejného obstarávania je možné, po posúdení, považovať tento výdavok za oprávnený do výšky vznikutej úspory z verejného obstarávania. Uvedené sa vzťahuje len na výdavky, ktoré boli oprávnené v rámci príslušnej výzvy na predkladanie žiadosti o NFP. Výdavky, ktoré boli v konaní o ŽoNFP uznané za neoprávnené, nie je možné preklasifikovať na oprávnené.</p>